

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ СВЕДОНОВИНЕ

ИЗЛАЗИ НЕДЕЉНО ЈЕДАН ПУТ

Цена за Србију:

НА ГОДИНУ 6 дин.
 НА ПОЛА ГОДИНЕ 3 „
 ЗА СТРАНЕ ВЕМЉЕ НА ГОДИНУ 9 „

НЕДЕЉА 17. ЈУЛА 1894.

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 6 ПР. ДИН. ОД ВРСТЕ

ПРЕПЧАТУ ВАЉА СЛАТИ УПУТНИЦОМ НА ОПШТИНСКИ СУД
 А СВЕ КОРЕСПОНДЕНЦИЈЕ НА УРЕДНИКА

Рукописи не враћају се

НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ.

ОБЈАВА

Услед тога, што у Русији и Галицији колера отима маха, суд општине београдске по препоруци Управе вар. Београда од 11. јула о. г. ЛБр. 1012 наредио је својим лекарима, да сваког путника из Русије и Галиције за пет дана лекарски посматрају у стану, где путник буде одсео.

Према овоме објављује се грађанству, да је сваки дужан кварту у ком стигнује пријавити одмах путника, који би му из Русије или Галиције у стан дошао, а путник ће бити дужан сачекати лекара, да га за пет дана редовно лекарски посматра, да ли је здрав или сумњив.

Домаћин пак, ако примети, да му допутовали путник из Русије и Галиције бљује и пролива, дужан је о томе одмах известити општ. лекара тог кварта.

Који од грађана не би поступио по овој наредби, казниће се по тачци 2. члан 33. закона санитарског са 30 дана затвора односно 150 дин. како је то претписом својим наредио г. Министар унутрашњих дела СБр. 5519 од 12. Јула 1894. год.

Од суда општине Београдске, 16. Јула 1894 год. АБр. 4237—4271.

ОДКАЗ

Пошто се одељци ово општинског суда имају укинати као више непотребни, — то је суд општине Београдске решио; да се од 1. Новембра ове године одкаже даљи закуп узетих зграда за канцеларије одељака: врачарског, палилулског и теразиско-савског.

О овоме се извештавају и сопственици зграда г. г. Анастас Јовановић бив. двороправитељ (за кога се незна где станује). Дим. Ђ. Миловановић члан касације у пензији и Крета Поповић трговац оvd.

АБр. 4054. Од суда општине града Београда, 7. Јула 1894 год. у Београду.

ОБЈАВА

По решењу г. Министра војног од 8. тек. месеца ЕПБр. 3982, набављаће се куповином од народа сено и слама за војени сењак у Београду.

Примање сена вршиће у сењаку комисија почевши од 25. тек. месеца на сваког дана од 7 до 12 пре и од 2 до 7 сати по подне и то у дане када не буде кише.

За сада је одређена цена и то: сену по (4.50) четири и по динара 100 кила а слами по (2) два динара сто кила.

Примљено сено од стране комисије плаћаће се одмах продавцима у сењаку.

Уједно се јавља да ће се сено примати и за старе дугујуће порезе и аграрни зајам.

Из команде дунав. дивизијске области 14. Јуна 1894 г. ЕБр. 5158.

ОБЗНАНА

Своја четири велика сена — око 38 до 40 хиљада килограма — лањске косидбе, зденуто на водоводском имању код Белих Вода, Управа водовода продаће путем јавне усмене лицитације на дан 17. Јула ов. год.

Лицитација држаће се у Жаркову пред механом Михајла Атанацковића, и трајаће од 4 до 6 часова по подне.

Услови су веома повољни, како за сенаре — препродавце, — тако и за краваре. — Кауција је 120 динара у готову пре лицитације, а по свршној лицитацији ова се допуњује на четвртину излицитиране цене од стране понуђача, на кога лицитација остане.

СРПСКИ УСТАНИЦИ ПРОТИВУ ТУРАКА

УВЕЗИ

СА НАРОДНИМ СЕОБАМА У ТУЋИНУ

од 1459—1814. год.

ИСТОРИЈСКА РАСПРАВА

У ДВА ДЕЛА

НАПИСАЛИ

Р. АГАТОНОВИЋ И П. М. СПАСИЋ.

(Академијски Савет Вел. Школе наградио првом видовданском наградом општ. београдске).

Мото:

— „Пора нам перестат бит умними чужим умом и славними чужоју славоју“ (Време је да престанемо мудровати туђом памећу, и славити се туђом славом).

Карамзин.

(наставак)

А углед турске царевине у Европи потпуно зависи од тога, хоћемо ли у нашој власти задржати Босну или не. Јер ако изгубимо ову племениту земљу, онда губимо и јунаке који би победе наших предака и у напредак настављали. Од ове земље зависи снага наше

војске, и из ње смо ми добивали најхрабрије војсковође наше.“⁽¹⁾ Уз то Синан стаде подбадати и светину цариградску, и војску султанову, да захтевају освету. А кад сестра султанова плачући тражаше освету свога погинулога сина, онда султан Мурат II. 14. авг. 1593 год. огласи рат аустријскоме двору. Рудолф се није томе надао, па је баш у то исто време послао посланика свога да султану носи дужни данак, и да му изјави мирољубиве поздраве цареве. Под јесен исте године ето ти овамо самога везира Синана на челу војске 25 — 30 000. Путујући правце Београду, беше му пут онај исти цариградски друм, којим су дотле већ небројено пута султанове војске путовале. Тада, он заповеди, да се на средини друма близу Јагодине подигне нова паланка — *Ваточина*, ради обезбеђавања друма од не малих чета хајдучких, које су се, као што смо раније напоменули, баш при крају XVI столећа врзле у овим крајевима у великом броју. Приспевши крајем авг. у Београд, пробави ту девет дана, па после код Осека пређе Драву 27. септ. и упути се царској војсци, која

га је очекивала код *Весарима* градића *Палоте*⁽²⁾ Како се види, главно поприште овог рата отвара се на угарским паванама, а овамо на Крајини вршили су Синанове заповести његови млађи заповедници. Да би смо ово ратовање довели у везу са оним догађајима на Крајини, да испричамо, шта се за ово време тамо збило после сисачке победе.

Престрављени турци погибијом на Купи почели су нагло узмицати из свију оближњих градова. Из саме Бањалуке све је побегло, надајући се поуздано, да ће Хришћани сада право на њу навалити. „Али немачка помоћна војска волела је сада пити и лепо се веселити,“ и тек после крену се на Петрињу и друге градове турске на Купи, па је 10. авг. опколе, али кад чуше, да турској посади долази у помоћ Синанова војска под водством Хасан-паше, беглер-бега грчкога и трачког, сина пок. Соколовића онда се немачка војска под Рупрехтом врати натраг, предвиђајући да ће то бити велика војска, кад је сам паша води, те тако на тера и бана да дигне посаду Петриње. Руп-

(1) Годишњаца М. Чушића књ. I. стр. 62.

(2) Hammer v. J. Gesch. d. osm. Reiches, B. II S. 458

Услови се могу расмотрити до дана лицитације у књиговодству Управе Водовода, и у Суду општине жарковачке.

Позивају се кушци да на ову лицитацију дођу.

ВБр. 3546. Из канцеларије Управника Водовода, 11. Јула 1894. год у Београду.

П О З И В

Према наређењу VII. пуков. окр. команде од 12. Јула т. г. Бр. 6426 позивају се ниже именовани ђаци који нису свој рок у сталном кадру одслужили, да неизоставно предстану 22. ов. мес. истој команди ради упута у стални кадар на одслужење свога рока, и то:

Живко Д. Петковић, Јован Ав. Ђоковић, Никола М. Ковић, Драгутин Б. Марковић, Милутин Б. Марковић, Милан С. Јаковић, Милан Р. Анастасијевић, Тодор Б. Богдановић, Љубомир Ј. Кујунџић, Никола Т. Павловић, Никола М. Ристић, Радивоје А. Ристић, Војислав С. Поповић, Љубомир М. Крстић, Јосиф С. Недока, Радивије И. Радосављевић, Владислав Вујић, Коста В. Костић, Милан М. Марковић, Рудолф. Ф. Винтера, Милан Д. Д. кић, Ђорђе М. Кара-Јовановић, Божидар В. Савић, Милан М. Радојковић, Живан В. Карапешкић, Ђорђе Н. Рашић, Радош Пауновић, Иван Ђ. Ђошић, Антоније Продановић, Милош Р. Милошевић, Мијаило Ј. Јанковић, Вића Радосављевић, Милеја П. Милојевић, Арсеније Ж. Илић, Драгутин С. Нешиковић, Милош С. Ареп, Драгољуб Нешић, Тихомир Срећковић, Милосав Дедовић, Милош Радић, Јован Столић, Драгољуб Матејић, Душан Миланковић, Живко Д. Вициковић, Мијаило Средановић, Драгољуб М. Буквић, Спасоје Милосављевић, Јован Вула Марковића, Божидар Ј. Миливојевић, Милорад Живковић, Чедомир Ј. Станковић, Спасоје А. Барјактаровић, Карл В. Бадер, Бењамин С Хајим, Максим Ф. Арер, Богољуб М. Лазаревић, Војислав Ј. Милосављевић, Светозар Д. Јанковић, Тихосав Маршићанин, Љубомир Н. Вучковић, Милан Бугарски, Милан К. Гребенаровић, Милутин Штуловић, Васа Кнежевић, Александар Јолџић, Нафтали Ешке-нази, Атанасије Шуменковић, Станко Вељковић, Никола Ранојевић, Милан М. Вукомановић, Дра-

гољуб М. Остојић, Сава Милутиновић, Милан М. Влајковић, Драгутин М. Марковић, Владимир Ј. Милутиновић, Радомир И. Милосављевић, Благоје Б. Барловац, Милорад Ј. Ристић, Војин И. Поповић, Драгутин Н. Стајевић, Љубомир Ј. Поповић, Мијаило Ј. П. Гудовић, Јохан С. Г. Коен, Сава Г. Јовановић, Миливој Д. Јовановић, Михаило Е. Шулиц, Војислав Ј. Кујунџић, Војислав Јања Димитријевић, Коста К. Ђорђевић, Гавра А. Николић, Милан Ј. Тапић, Ђорђе А. Дада, Драгутин Ј. Ристић, Светислав М. Петровић, Милан Н. Бошковић, Милан М. Стојковић, Јован С. Лазаревић, Живко Јов. Барловца, Момчило П. Татић, Андреја К. Цветковић, Новица Перовић, Иван М. Поповић, Станисав С. Бенички, Данило Пајевић, Јосиф Безуха, Божидар Перовић, Славољуб Ковач, Антоније Вилдоваћ, Данило М. Пајевић, Јован Миљковић, Љубисав Д. Стефановић, Боровој А. Ценић, Драгољуб Ст. Мијатовића, Андреја Д. Димић, Ђорђе Т. Костић — Нанка, Таса Ђ. Ристић, Драгутин Ј. Јерменић, Рудолф А. Бикловић, Милан Ђ. Миловановић, Војислав Ст. Везенко Рафанло Ј. А. Коен, Војин Ст. Карапешкић, Јован М. Начић, Душан М. Вељковић, Марко М. Кара-Марковић, Павле Протић, Драгољуб Аранђеловић, Андреја Тодоровић, Петар Југовић, Милан Ђорђа Остојића, Андреја Ристе Перовића, Милорад Јована Стевчића, Јован Дим. Миленковића, Светозар Дим. Нешића, Војислав Вељка Рашића, Никола Алексе Ристића, Соломон Моше Фарки, Владислав Ђор. Клиновског, Војислав Глише Недељковића, Љубисав Саве Лазаревића, Сава Милограда Шапчанина, Ђорђе Диме Јања, Милан Тан. Ђорђевића, Војислав Весовић Душан Д. Стојановић, Милош М. Перонијевић, Цветко Јаковљевић, Никола А. Мапаревић, Стеван Грубић, Симеун Радаковић, Јеремија Попадић, Живан Панте Симеуновића, Петар Анте Нешића, Милош Марјановић, Милорад З. Јовичић, Филип Т. Филиповић, Милан Стефановић, Димитрије Пере Кретића, Костадин С. Тодоровић, Стојан М. Дамњановић, Машимир Ђ. Булић, Боровоје Ј. Поповић, Радисав А. Пачић, Милан Ј. Илић, Миливоје М. Петровић, Миливоје М. Башић, Никола Г. Витковић, Коста Младеновић, Чедомир Бркић, Војислав И. Павличевић, Милан Ј. Протић, Драгомир Р. Јованковић, Милан А. Илић, Танасије Љ. Тодоровић, Вук Мартиновић, Гаврило Јовановић, Драгољуб Костић-Димитријевић, Максим Глигоровић, Милан М. Мишић, Тихомир Васељевић, Радован Петровић.

Ко се од именованих обвезника не би

овом позиву одазвао, на њему ће се применити чл. 14. закона о устројству војске.

Од стране Суда општине вар. Београда 15. Јула 1894. год. АБр. 4205.

Т А Б Л И Ц А

За палење и гашење електричних лампа у Београду за месец Јули 1894. год.

Дана	Упалиће се у	Угасиће се у
1. и 2.	11 с. 30 м.	2 с. 30 м.
3.	12 с.	2 с. 30 м.
4.	1 с.	2 с. 30 м.
5. и 6.	Неће се палити никако.	
7.	8 с. 40 м.	10 с.
8. и 9.	8 с. 40 м.	10 с. 40 м.
10. и 11.	8 с. 40 м.	11 с.
12—15.	8 с. 40 м.	3 с.
16—25.	8 с. 30 м.	3 с.
26—28.	8 с. 20 м.	3 с.
29.	9 с. 20 м.	3 с.
30. и 31.	11 с.	3 с.

Напомена. 1. Ове су таблице израђене пре месечевим фазама и на основу члана 25. уговора о електричном осветљењу вароши Београда.

2. У случају облачног времена лампе ће се палити и онда, кад се према овим таблицама иначе не би палиле.

3. У 11 часова пре по ноћи угасиће се половина лампа онда, кад исте светле од пре па до после по ноћи.

Од суда општ. вар. Београда 30. Јуна 1894. год. ЕБр. 3293.

ОПШТИНСКИ ПОСЛОВИ

Пажња. У данашњем броју доносимо објаву од прошле године о наплати таксе за одржавање гробова, пошто је велики број сопственика гробова на новоме гробљу, који врло неуредно плаћају ову таксу за одржавање.

Препоручује се грађанима, да испуне своју дужност, што им је овом наредбом одређена, јер ће суд бити принуђен, да прибегне крајним средствима.

рехт пред Сиском распусти своју војску, а остави само изван број харамја српских да споља стражаре око града. Чувши Турци, да су се ови повукли од Петриња, дођу под Сисак, да се овете за Хасанову погибију. Сам град је последњом војном јако био општењен. Они српски стражари око града, чим видеше велику силу турску разбегосе се, а посада се неко време одушираше, док најзад 24. Августа Турци на јуриш не заузеле и тај тако значајан по њих град.

Међутим зато је време велики везир Синан напредовао у Угарској, опсађујући *Весирин*, који му се после тродневна отпора предаде 13. октобра, уз слободан излаз посаде; тако му се на осам дана касније предаде и градић *Палота*, чија посада на превару би погубљена. Иза ових успеха, услед насталих зимских кишних и снежних дана, буде Синан принуђен вратити своје чете у Београд, и разместити их ту на зимовник. Одатле пошаље извешћа султану, тражећи му нових поткрепљења.

Много је несрећније у то време будимски Хасан-паша продужио борбу са мађарским четама под Зрањским Надаждијем, Пал-

фијем и Хардеком. Убитци код Столног Београда 3. новембра изгуби паша 6000 војника и 40 топова, оставивши и сам главу на бојном пољу. Охрабрени таквом победом Мађари крену даље на освајања градова и у брзо задобише више градова.⁽¹⁾ Овим догађајима свршено је ратовање за 1593 г. да се на пролеће понови јачом жестином. Последнице ових малих успеха мађарског оружја крајем 1593 г. за нас су врло важне Рацптркани српски живаљ по Банату, Ердељу и другим румунским провинцијама, који је дотле или мирно ћутао, или, што је вероватније, местимце својом снагом учествовао у рату Турцима, са Румунима и Мађарима, сада се пренуо приликом ослобођења једнога дела Баната од турске власти, и помишљао на организацију растурих делова својих, што би постигао општим устанком свију ердаљских и банатских Срба. Тај покрет, који се опажао по свима базама српским, није био мали и без значаја, јер се јавља сада један човек, који се препоручује, за вођу тог српског устанка. То беше ердељски кнез *Жиљмунд Баторија*, који

тада живо стаде радити да састави савез се кнезом молдавским *Ароном*, и влашким Михаилом. Као дипломатски посредник у овој радњи, истиче се дворанин молдавскога кнеза, већ напред поменути лажни *Бранковић Ђорђе*, који збиља намераваће потпуно оправдати присвајање туђег презимена на се. Ако је веровати непотпуним изводима Рајићевим из хронике Бранковићеве, Ђорђе беше тај, што је први обратио пажњу Баторијеву на значај, који српски народ у таком савезу може имати.⁽¹⁾ Рад на том савезу текао је без сумње преко зиме 1593 и 1594 г. Банатски Срби радо прихватили предлоге Баторијине, и послаше му свога владика *Теодора Тиводоровића*, и понуди га деспотским достојанством.⁽²⁾ Мађарски пак историк Салаји, спомиње поред владике још и *бана Саву* и *Вељу Миронића*⁽³⁾ Баторија се радо прихвати понуде Срба, и обећа им помоћи. Срби се тиме охрабре и „свакојако историјски је факт, да се у Јуну 1594. у јужној Угарској тако речи из ритова банатских“ — који у многоне погледу чине Ср-

(1) Рајић Ј.: Ист. Срб. св. IV. стр. 54.

(2) Picot E. (Павловић Ст.): Срби у Уг. књ. I. стр. 71.

(3) Гласник Срп. уч. др. књ. XXVIII стр. 95

ПУТНИЧКИ САОБРАЋАЈ ВАР. БЕОГРАДА ЗА ПРВО ПОЛГОЂЕ 1894.

ПО ПОСТОЈБИНИ ДОПУТОВАЛИХ ПУТНИКА, УПОРЕЂЕН СА ПУТНИЧКИМ САОБРАЋАЈЕМ ОД 1893. ГОД.

МЕСЕЦА	Србија		А.-Угарска		Босна и Херцеговина		Црна Гора		Турска		Бугарска		Румунија		Грчка	Русија	Германија	Француска	Италија	Др. држ. европ.	Ван европ. зем.	Допутовало СВЕГА	
	1894	1893	1894	1893	1894	1893	1894	1893	1894	1893	1894	1893	1894	1893								1894	1893
Јануара	1723	1414	281	297	39	23	6	12	48	54	15	6	8	12	8	4	17	17	13	20	6	2205	1856
Фебруара	2254	1536	406	447	41	39	11	14	80	80	8	7	25	24	2	4	23	14	21	13	—	2902	2253
Марта	2914	2527	470	581	43	49	16	18	134	94	17	15	12	42	6	5	29	11	30	25	12	3724	3421
Априла	2488	2786	400	674	30	56	46	10	113	185	24	135	37	25	3	3	52	12	49	24	6	3287	3983
Маја	3699	2607	342	508	36	81	15	24	110	84	16	33	27	32	9	4	38	30	14	31	3	4374	3489
Јуна	2268	2495	337	468	33	43	12	4	111	59	40	25	11	17	6	7	41	20	43	11	1	2941	3197
СВЕГА	15346	13365	2236	2975	222	291	96	82	596	556	120	221	120	152	34	27	200	104	169	124	28	19433	18199

Из статистичког одељења Суда општине вароши Београда 9. Јула 1894. год.

СУДУ ОПШТИНЕ ГРАДА БЕОГРАДА

Част ми је поднети Суду преглед извршених анализа воде београдских водовода од 1—8. Јула тек. год.

НОВ ВОДОВОД	Увеза проба	Темп. воде	Чврстих мат. р.	Утроси перман.	Хлора	Азотне кисел.	Азотасте кисел.	Амонијак.	Гвожђа оксида	Број клиц. у 1 м ³ .
Макиш Бун. I.	4/7.	15	0.520	0.0012	0.036	0.0026			0.00008	
" " II.	"	15.5	0.488	0.0006	0.025	0.012				
" " III.	"	15	0.566	0.0024	0.0185	0.001		0.000015	0.0045	
" " IV.	"		0.555	0.003	0.008	0.001		0.0005	0.005	
" " V.	"		0.520	0.0042	0.007	0.003	нез. траг	0.0006	0.003	

8. Јула 1894. год.
Београд.

Општински земљописац,
Др. А. Зега с. р.

О Г Л А С

Примање лаких јахача у државне заводе Љубичево и Добричево. За пројахивање младих грла потребно је реченим заводима око двадесет дечака од дванаесте до шеснаесте године старости. Примање тих дечака у службу трајаће до половине месеца августа ове године јер од тада почеће њихова обука како би се на мирним и ста-

ријим коњима до јесени у јахању успео-били да зиме могу с разумевањем јахати млада грла. Услови како за пријем у службу тако и за трајни опстанак у тој служби, то јест за будућност тих дечака — врло су повољни. Одред дечака биће поверен нарочитим добрим старешинама и наставницима тако да дечаки тога одреда неће се сматрати као обична заводска послуга нити ће долазити у додир са осталом послугом завода,

бима с оне стране Дунава оне услуге које шуме с ове стране — диже српски устанак. Скоро по свима паланкама народ устаје те коље и растерује Турке. На Дунаву отимљу 13 турских лађа с храном, топовима и муницијом. *Петнаест хиљада срба* под оружјем састају се негде око Темишвара, бирају себи војводу и бију се с Турцима код Вршца. Липе, Панкоте, Арада, Чанада, Вилагоша и око других места по Јенопољу. Устанак на челу кога се помиње Владика Тодор, узимље тако велики мах, да будимски везир, Хасан Соколовић, није у стању, да га својим силама угуши,⁽¹⁾ јер 1500 Срба само у два сукоба дуж реке Морина, под војводама Ђорђем Палотићем и Михајлом Вајдом потуку до 5000 Турака.⁽²⁾ „Ово беше леп знак за чете рђаво уређене и једва наоружане; да стиже помоћ од Баторија на коју чекају, можда би сав Банат био ново освојен.“

Међутим је у то доба и сам велики везир пође на Угарску са новом војском од 100000 људи, коју му беше послао сул-

него ће имати засебну школу и засебан стан, а такође ће и службу засебно вршити и имати нарочиту униформу и засебно заједничко храњење.

НАРЕДБА

Правилма о новом гробљу ставом III. тач. А. и б. предвиђено је, да сваки онај, који купи зидану гробницу на новом гробљу или обичан гроб, има годишње да плати за одржање тих гробница и гробова следећу таксу и то :

- I. За зидане гробнице под „Аркадом“ годишње динара 40
- II. За зидане гробнице велике годишње динара 15
- III. За зидане гробнице мале годишње динара 10
- IV. За обичне гробове годишње динара 3

Даље исти став и исте тачке наређују да ако сопственик гробнице — гроба — не плати ову таксу за одржање од дана кад је купи па за пет година губи право на даљу употребу исте, а гробница прелази понова у општинеку својину.

тан. У брзо усвоји *Тату* па одатле дође под *Бур* (Раов), који мало подуже мораде опседати. Али му и њега 29. септ. предаде уз слободан излаз плашљиви бранилац Немац Хардек.⁽¹⁾ Оставивши јаку посаду у *Ђуру*, крене се Синан даље, да освоји и тврди *Коморан*. Њега брањаше са својим шајкашима јуначки *Вук Старчић*. Пошто начини мост, и преведе војску преко Дунава, на другу страну града, Синан стаде копати mine, да барутом разруши зидине градске, кад га силом не може освојити. Приметивши то, у одсудном часу одважи се овај јуначки Србин, те са својим Шајкашима нападне Синана и на суву и на води, са таквом жестином, да му уништи сву ратну спрему, многе лађе потоши, а неке и зароби. Све до 28. октобра, Старчић је храбро бранио град док му не дође у помоћ надвојвода Матија са 40000 војника, али не затече под градом Синана, пошто беше раније дигао опсаду.⁽²⁾ Тако је јуначко држање српских коморанских Шајкаша принуђило Синана да за ту годину прекине даље ратовање; па се с тога врати у Београд, где

азијатске војнике отпусти кућама, а остале, распореди у зимовнике по градовима.

Ипак резултати хришћанскога оружја нарочито српскога оружја још боље осмеле банатске српске устанике а и Баторију те он у нов. 1594 закључи савез са молдовским влашким кнезом.

Овакви успеси наш Ђорђе Бранковић дејствовао је при томе као заступник Молдавије; па по свршетку тога доби од свога кнеза важну мисију, да и донеке Козаке увуче у тај савез, противу Турака. Извршивши и тај посао срећно и повољно, он добије главну команду над војеним корпусом, који је био састављен из чета српских, румунских и козачких.⁽³⁾ Последица овог савеза, био је занета велики устанак савезних народа. Овоме је устанку сам велики везир придао толики значај, да су одлучили били да прогласе веру Мухамедову и отаџбину у опасности, па да „пророкову заставу“ из Дамаска, где су је до тада чували, пренесу у Београд, а одатле к војсци у Угарску, да је тиме окураже, да устаницима не уступи. Ово је било у нов.

(1) Годишњица Н. Чулића, в. I стр. 79.
(2) Picot E, на истом месту

(1) Hammer v. J.: Gesch. d. osm. Reiches V. II S. 586.
(2) Гласник Срп уч. др кв. V. стр. 67.

(3) Рајић Ј.: Ист. Србов и т. д. св. IV. стр. 55.

Па како је врло велики број оних лица, који таксу за одржање гробница и гробова никако не плаћају, — то се суд ово општински нашао побуђен овим наредити свима имаоцима гробница и гробова, да од дана, кад се ова наредба први пут објави па за месец дана донесу и горњу таксу плате, што ако не учине искусиће последице, предвиђене горњим наређењима правила о новом гробљу.

Од Суда општине вар. Београда 8. Октобра 1893. АБр. 6014.

**СТАТИСТИЧКИ ЗАПИСИ
У ОПШТИНИ БЕОГРАДСКОЈ**

Путнички саобраћај вароши Београда. У седмици од 26. Јуна до 3. Јула 1894. год. допутовало 620. отпутовало 529 Од којих су:

- а.) Пола: мушког 561. женског 59.
- б.) Вероисповести: православне 526. неправославне 61, мојсијевске 24, мухамеданске 9, свега 620.

в.) Постојбина: Србија 487, Ауст-Угарска 63, Босна и Херцеговина 14, Црна Гора 4, Грчка 3, Турска 9, Бугарска 9, Румунија —, Русија 3, Германија 13, Франц. 1, Италија 7, остале државе 7, ван Европе — г., Занимање путника: Тежаци и економи 22, Занатлије 64, Трговци 214, индустријалци 3, шпекуланти и предузимачи 3, Гостионичари 17, Интелигенција (војска) 115, Ђаци 64, раденици и помоћници 23, Пиљари и бозације 3, надничари и слуге 28.

Из статистичког одељка општине вароши Београда 6. Јула 1894. год.

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

I. Димничарство:

- а) За чишћење димњака (цилиндера) без разлике на спратове 0.20 д.
- б) За неузидан шпархерд 0.20 д.
- в) За узидан 0.40 д.

- г) За велики узидан шпархерд у гостионици 0.50 д.
- д) За чишћење димњака од два спрата 0.20 д.
- ђ) За чишћење простог димњака 0.10 д.
- е) За чишћење чункова од 2 и по метра уједно са пећима 0.10 д.
- ж) За чишћење чункова од 2 и по метра уједно са више пећи 0.20 д.
- з) За паљење димњака (цилиндера) без разлике на спратове 0.75 д.

II. Празњење помијара и нужника.

- а) Од кубног метра 10 — д.
- б) Од акова 0.50 д.

III. Псетарина.

- а) Марка за пашче за годину дана 3 — д.
- б) Обнављање изгубљене марке стаје 1 — д.

IV. Гробарина.

- а) Гроб за децу 7 — д.
- б) Гроб за одрасле 12 — д.
- в) Мала гробница 555.52 д.
- г) Велика гробница III. реда 998.39 д.
- д) Велика гробница II. реда 1099.39 д.
- е) Велика гробница I. реда 1684.57 д.

ТАКСЕ ЗА ИЗНОШЕЊЕ ЂУВРЕТА

За квартаве: Савамалски, Теразијски, Варошки и Врачарски:

- 1. Од собе и кухиње или мањег дућана са собом 0.25 д.
- 2. Од две или три собе, са кухињом или већег дућана са магазином 0.70 д.
- 3. Од четири или више соба са кухињом, од кафане са кухињом, од гостионице са кухињом без штале 1.50 д.

За квартаве: Дорђолски и Палилулски:

- 1. Од собе и кухиње, или мањег дућана са собом 0.20 д.
- 2. Од две или три собе са кухињом или већег дућана са магазином 0.60 д.
- 3. Од четири или више соба са кухињом, од кафане са кухињом, од гостионице са кухињом без штале 1 д. —

Од суда општине београдске 28. Августа 1892 године, АБр. 9449.

ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ ЗА МРТВАЧКА КОЛА

- а) Проста кола са 2 коња 10 — д.
- б) Кола са анђелима са 2 коња 18 — д.
- в) Стаклена кола са 2 коња 24 — д.
- г) Стаклена кола са 4 коња 60 — д.

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА

ПРЕМЕРЕНО НА БЕОГРАДСКОМ КАНТАРУ
Од 9. до 16. Јула 1894. г.

КИЛОГРАМА	НАИМЕНОВАЊЕ	ЦЕНА			
		НАЈВЕЋА		НАЈМАЊА	
		ДИН.	ПР.	ДИН.	ПР.
8006	АРПАЦИКА				
	БРАШНА КУКУРУЗНА				
	БОРАНИЈА				
	ВИНА БЕЛА (ОДЛИТ.)	70		65	
	ВИНА ЦРНА (ОДЛИТ.)				
140	ВОЛОВА				
	ВУНЕ НЕ ПРАНЕ	140		130	
	ВУНЕ ПРАНЕ				
	ГРОЖЂА				
	ДУЂА				
274	ЈАБУКА	10		7	
129742	ЈЕЧМА	9		8 80	
35	КАЈМАКА	130		120	
21323	КОЖА ВОЛОВСКИХ				
	КОЖА ЈАГЊЕТИХ				
	КОЖА ОВЧИЛИХ				
	КОРЕ БРЕЗОВЕ				
452	КРАВА	45		40	
116371	КРЕЧА	3 60		3 20	
5909	КРОМПИРА	10		7	
61	КРУШНИКА	9			
14636	КРУШАКА	20		10	
43800	КУКУРУЗА	11		10 50	
	КУПУСА				
	ЛОЈА НЕТОПЉЕНОГ				
	ЛОЈА ТОПЉЕНОГ				
105	ЛУКА АРШЛАМЕ				
3995	ЛУКА БЕЛА	40		35	
	ЛУКА ЦРНА	15		10	
929	МАСЛА	120		115	
	МАСТИ				
	МЕДА				
	ОВАЦА				
11191	ОВСА	11		10	
	ОРАЈА				
80	ПАСУЉА	12		10	
	ПЕРМЕЗА				
	ПРОСЕ				
148256	ПШЕНИЦЕ	11 20		10 60	
6366	РАЖИ	7 50		7	
	РАК. КОМ. (ОД ЛИТ.)				
	РАК. КОМ. МЕКЕ "				
	РАК. ШЉ. ЉУТЕ "				
15552	РАК. ШЉ. МЕКЕ "	40		25	
16193	СВИЊА ДЕВЕЛИХ	85		75	
	СВИЊА СРЕДЊИХ				
40470	СЕНА	5		4	
816	СПРА	80		60	
5270	СЛАМЕ	3		2	
	СЛАНИНЕ				
	СОЧИВА				
100	УГЉЕНА ДРВЕНОГ	8		7	
51000	УГЉЕНА КАМЕНОГ	3		2 50	
3805	ШЉИВА СИРОВИХ	10		8	
	ШЉИВА СУВИХ				
12243	РАЗНА ПОВРГА				
	ПРОСТОГ КАМЕНА				
40000	ЦЕМЕНТА				
14778	СИТНИЦЕ				
	РАЗНО ВОЂА				

г. 1594.⁽¹⁾ Кад се турска војска из Угарске и Влашке повлачила на зимовнике, Срби су јој задавали уз пут жестоке ударе. Нарочито се спомињу победе и плен, које су Срби и Власи заједнички задобили у Новембру те године, код Оршаве.⁽²⁾ Тако се свршило ратовање у Угарској, и устанак банатских и румунских Срба г. 1594. да на пролеће већим пламеном, захватајући и већег размера, ну пре тога да видимо ратовања на Крајини за ову годину.

Освојивши Сисак Турци врло смело јуришаху сада и на остале оближње градове. Тако су у месецу Јуну 1594. са 15 000 војника јуришали на тврди град *Карловц*. Градска Крајишка посада, у којој је већином било српских Ускока, храбро одбије тога пута све јурише Туреке. Али то даде повода цару Рудолфу те нареди да се освоји Петриња, Сисак и околни градови. Бан Бакач подигне сву хрватску војску, а њему

се придруже и сви генерали крајишнички, па се упуте 21. Јула на Петрињу, са свом војском која износаше на 16 000 бораца, Саграде мост на Купи, па почну опседати и бомбардати град. Опсађеници су се храбри бранили и покушавали да покваре мост, али буду одбијени; с тога се ограничише, да туку само из својих топова, којих по бедемима Петриње беше доста. Нарочито задаваху страха, и чињаху огромне штете хришћанској војсци топови што бацаху ватру са тако зване „Хасанове куле“, подигнуте на гробу у Купи удављенога паше Хасана. Одлуче да јуришем заузму ту кулу. За тај посао јавише се *шест стотина храбрих Сепских Ускока*, који „великом трком и буком доскокише до дрвених балвана Торња, те једни наслонивши лестве на њих стану се пењати у вис, а други почеше се пењати од балвана до балвана на оном крају, где још нису биде пукотине измазане глином или блатом.

(НАСТАВИЋЕ СЕ)

⁽¹⁾ Hammer v. J.: Gesch. d. osm. Reiches, V. II. S. 587—588.
⁽²⁾ Годшњаница Н. Чуића књ. I, стр. 80.